

Formació del professorat, una eina de present per al futur

LES darreres setmanes he tingut l'oportunitat de participar en dos foros, dos punts de trobada per a l'opinió, diferents i significativament allunyats tant pel que fa a la temàtica com a la situació geogràfica. Un a Conca i l'altre a Pollença.

En ambdós casos es tractaren temes relacionats amb el fet educatiu, encara que des d'objectius i òptiques divergents. Malgrat les enormes diferències a l'hora de l'anàlisi, i les diferències d'entorn i de persones que realitzaven la prospecció analítica, les conclusions foren molt similars.

La manca d'implicació de les famílies, l'escassa motivació i implicació, en determinats casos, del professorat, l'escàs reconeixement social del seu rol, els elevats índexs de fracàs escolar, la pèrdua de valors, la conflictitat a les aules, l'impacte de la immigració, la falta de recursos del professorat i dels centres, el paper de les administracions, foren alguns aspectes comuns que es tractaren o confluïncies a les quals es van arribar.

Aquests i alguns més són molts dels habituals punts de coincidència, quan professionals o experts del món educatiu posen en comú les seves experiències o els seus punts de vista.

El que ja sols resultà bastant més complex i complicat és donar amb la solució, trobar la recepta guaridora d'uns problemes que afecten l'escola. I que en la gran majoria dels casos no són més que un clar reflex del que succeeix en el nostre entorn social, és a dir a la societat en què vivim.

Possiblement ningú, ni persones, ni entitats, pugui oferir una resposta única, ni perfectament adequada, ni màgica, a tots ni a bona part dels reptes que ens plantejam els docents. Però, si que som capaços de trobar camins que en ajudin a avançar i a superar bona part dels entrebancs que trobam en el nostre camí diari.

Molts dels professionals que treballen a les aules reberen o han rebut una formació inicial que res o poc té a veure amb la realitat que troben a les escoles o als instituts. D'entrada cal plantejar una més que seriosa revisió dels continguts, de la preparació i de les formes que tenen al seu abast, els que ara són estu-

dians i dintre de no res seran els professionals que guiaran la fulla de ruta dels nins i joves que han d'agafar en una sèrie d'anys el futur relleu generacional.

Encara que parlar de la formació inicial donaria per un ample debat, no és l'objecte ni l'objectiu essencial d'aquestes línies, sinó esbrinar alguns trets de la Formació Contínua del professorat, com a una eina de present per al futur, per elaborar el futur.

Es fa del tot necessari plantejar-nos: quina formació volem, a quins objectius ens ha de conduir, a quines necessitats ha de donar resposta, ha de ser un formació individual o més bé s'ha de centrar en els centres, i si tot el professorat respon de la mateixa manera davant el fet formatiu...

De forma habitual es manifesta que hi ha importants mancances i diferents nivells d'implicació en la formació del professorat. La major participació sempre es dona a l'Educació Infantil i va minvant a mesura que augmenta l'edat dels seus alumnes. La Secundària és on curiosament el professorat sofreix més, l'etapa presenta més problemes de qualsevol índole, i on baixa ostensiblement l'interès per la formació per part del col·lectiu, tant individual com col·lectivament.

Formació individual o de grup, és un altre dels dilemes habituals. Experts i professionals conclouen, concluïm, que el model que sens dubte pot ajudar a capgirar l'escola, ajudar a resoldre alguns dels problemes esmentats, és sens dubte, el treball en equip; estudiar i valorar conjuntament entre iguals les situacions escolars. Ja que d'aquesta manera la incidència a les aules i sobre els escolars serà molt més directa.

La formació en centres no s'ha de reduir, i això encara passa amb massa freqüència, a la realització de "cursets" a la carta, o de treballar "les currolles" d'uns pocs, sinó d'envestir projectes formatius conjunts, prèviament consensuats amb l'equip de professors, el claustre en definitiva, i el propi Centre de Professors, elaborats de forma acurada i amb un seguiment a curt i mitjan termini.

Aquest tipus de formació requereix un major esforç, compromís, i implicació per part de tots. Requereix participació, lectura, opinió, i no sols anar a ocupar la cadira per signar en acabar, arribar a l'obligatori vuitanta per cent, i obtenir el certificat per millorar la puntuació a les llistes d'interins o cobrar el corresponent sexenni; cosa que també passa amb una freqüència més que desitjada a la formació individual.

Requereix per part el Centre de Professors, accedir als centres, reconèixer i donar resposta a les demandes reals de la institució, així com orientar i assessorar en el seus projectes de millora, no sols a l'hora de projectar-los i dur-los a la pràctica sinó també en el seu seguiment posterior.

I en aquesta línia formativa es fa del tot necessari comptar amb la figura d'un líder, d'un coordinador als centres; es digui Cap d'estudis o bé Representant. Es fa del tot necessari que no siguin meres figures formals pel que fa a la formació i també força important, que el centres comptin amb un Pla de Formació real i no amb un sèrie d'ítems o paràgrafs redactats amb bona intenció o bé per cobrir l'expedient.

Treball en centres o bé en xarxes, comptar amb l'experiència dels professors i professores i possibilitar que aquesta es doni a conèixer, iniciar i continuar itineraris formatius, implicar obertament el servei d'inspecció, entendre els Centres de Professors com a llocs que possibilitin la innovació, són alguns dels eixos, els objectius que han de guiar la nostra tasca, una tasca que ha de servir per tenir un professorat millor format, més preparat per afrontar i intentar donar resposta a la casuística diària de l'escola i als reptes que els, ens, presenta i demanda la societat.

Jaume Soler Capó. Director Centre de Professors d'Inca.